

Naročnina: doma na sküpnii naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogračekom i kalendarsom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Stev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstem vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. i oglasna taksa posebi. Popúst po dogovori.

Vüzemska nedela.

Kristuš je zaistino goristano, aleluja!

Vstopna pesem. Vstao sam i znova sem pri tebi, aleluja. Svojo roko si položo na me, aleluja. O čüdovita tvoja modrost, aleluja, aleluja. — Gospod presküso si me i me poznaš; naj počivam ali ostanem, ti znaš vse. Dika bodi Bogi Oči i Sini i Svetomi Dühi, kak je bilo v začetki tak i zdaj i vsikdar i na vse vekov veke. Amen.

Prošnja. O Bog, ki si denešnji den po svojem Edinorojenom premagao smrt i nam odkleno vrata večnoga življenja: sprevajaj s svojov pomočjov naše sklepe, štere nam s svojov miloščov navdihavaš. Po istom Gospodi Jezuš Kristuš!

Berilo iz pisma sv. apoštola Pavla Korinčanom (I. Kor. 5, 7.—8.) Bratje! Postrüžite stari kvas, da te novo testo, ar ste presni; ar tüdi naš vüzemski agnjec, Kristuš, je bio darüvan. Zato obhajamo svetek ne v starim kvasom, tüdi ne s kvasom hüdobije i nikajvrednosti, nego z opresniki čistosti pa istine.

Pesem med berilom. To je den, šteroga je naredo Gospod. Radüjmo se i veselimo se ga. Zahvalüjte se Gospodi, ve je tak dober i njegovo vsmilenje trpi na veke. Aleluja, Aleluja. Kristuš, naš vüzemski Agnjec je darüvan.

Agnjeci vüzemskomi

Hvalnice naj kršeniki popevajo.

Agnjec je ovce rešo:

Kristuš je spravo z Očom grešnike, sam ves nedužen.

Smrt i življenja sta v boji tekmuvalo prečüdnom: vmro vodnik je življenja, vstao i zakralüvao.

Marija povej še nam, koga si vidila?

Kristušov grob, — a Kristuš žive: vstao je, v slavi sem ga vidila.

V grobi pa bože angele, potni prt i tančice vse.

Vstao je, On, moje vüpanje:

v Galilejo pred vami ide znamo, da je zaistino od mrtvih vstao Kristuš, krao, i zmagavec, vsmili se nas. Amen. Aleluja.

Evangelij. (Marko 16, 1—7.) Te so kúpile Marija Magdalena i Marija, mati Jakobova i Saloma dišav, da bi šle i Jezuš namazale. I prvi den v tjedni so prišle h grobi jako rano, gda je sunca zišlo. Gučale so med sebov:

„Što nam bo odvalo kamen od dver groba?“ Gda so se pa ta zgledule, so vidile, da je kamen odvalen; bio je najmre jako velki. I stopile so v

grob i zagledale mladenca, sedečega na desnici i ogrnjenoa z belim oblačilom, i so se prestrašile. On njim pa pravi: „Ne bojte se! Jezuš iščete, Nazarenskoga, križanoga; gori je stano, ga ne tü. Glejte kraj, kamo so ga položili. Nego idite, i povejte njegovim vučenikom i Petri, da ide pred vami v Galilejo; tam ga bodete vidili, kak vam je povedao“.



Moj Jezuš pa žive, več nikdar ne vmerje, o kakše, kakše veselje!

Vüzem je zmaga tela.

Kristušovo razmrcvarjeno, razbito, prebito, raztrgano telo je zdravo oživelo na tretji den. Zdravo i nemrtelno. Nemrtelno i zato dühovno i zato odičeno. K njegovimi teli spodobno bo tüdi naše telo. Sv. Düh pravi, da se to v „slaboti poseja“ po smrti v mater—zemlo, a „v moči stane“. Kak pšenično zrno mora prle vmreti i samo tak požene klico novoga življenja, ravnotak mora tüdi naše telo v grobi razpadnoti, da požene klica njegove nesmrtnosti, njegovoga večnoga, blaženoga življenja. Zdaj je navezano na prostor, v šterom se gible, po goristanenji prostora ne bo poznalo, bo dühovno telo i zato kak miseo v ednoj minuti lahko prehodilo celi svet. Zdaj je terejo boleznii, je z forme spravljajo betegi. Te dobi večno zdravje i tüdi večno lepoto, če je v življenji rado melo lepoto jakosti, ne pa grdobo greha. Če je rado melo grdobo greha, bo tüdi nemrtelno i večno zdravo, a grdo po grehi, šteroga je lübil i šteroga se v življenji ne znebito po pokori. Zato mora plačo greha, grdobo vso večnost nositi, kak pravični bodo nosili plačo jakosti, lepoto, vso večnost.

„Smrt, kje je tvoja zmaga, kje je tvoj želec“, pita Düh sveti smrt po Gospodovom goristanenji. I mesto nje, ar te nega več, odgovori, „I smrti več ne bo“. To naše nevolno, mrtelno, trpljenji podvrženo telo bo vekomaj živelo blaženo življenje, če je to kratko zemelsko trpljenje mirno, vdano preživelo. To je zmaga tela. Düša zmaga v življenji tak, ka telo trpi i njej z trpljenjom spravla moč za zmago v skušnjavaj i borbaj; telo pa zmaga te, kda se njemi vzeme življenje i je na sodnji den nazaj dobi. Obe zmagi sta tesno združenivi. Düša ne zmaga brez tela, ni telo brez düše. Slabost tela je krepost düše i ločitev düše, to je té slabost, je krepost tela. Oboje pa samo tak, če veže vküp oboje Kristušova lübezen.

Dragim izseljencem — za vüzemski pozdrav!

Misli vsakoga dobroga, poštenoga i vernoga izseljenca se vnogokrat müdijo v domovini, pri dragij domačij. A dvakrat na leto so pa posebno oči vseh izseljencov obrnjene proti domačemu kraju — to je k božiči i pa k vüzmi. Kak močno žele srce vsakoga izseljenca biti konči v tej dnevaj v domačoj farnoj cerkvi pri sv. meši i biti pri dragom oči, nepozabnoj materi i lübij brataj i sestraj! Če bi človek mogeo v tej dnevaj poglednoti na dno srca vsakoga od Vas, ki prebivate v bridkoj tujini, bi mogeo spoznati v vsoj globini i veličini Vašo brezmejno lübezen do Vašega domačega kraja i ništeren pa ništeren človek, tüdi šolani, bi se mogeo od Vas včüti, ka se lübi domovina; od Vas včüti, kakše bogastvo i sreča je za Vas vera, štero so Vam Vaše matere vcepile v srce; pa ne samo za Vas, nego za vsako človeče srce — —

V tej dnevaj, v velkom tjedni, najbolje pa na vüzem sam bi radi bili doma. Spovedali bi se lepo v jeziki, ki ga gučite i z domačimi prejeli sv. obhajilo. Kak radi bi bili pri „goristanenji“, poslušali lepe vüzemske pesmi i zaspevali prelepo pesem „Zveličar naš je vstal iz groba — — Aleluja, aleleluja!“ Radi bi, pa je ne mogoče. V dühi, od daleč, te gledali vse to. Srce bode puno hrepenjenja neizpunjenoga — —

Vaše žele so, da bi konči v tom vüzemskom časi mogli opraviti spoved v svojem jeziki pri domačem dühovniki. Želeste si, da bi Vas mogeo v tej dnevaj obiskati slovenski dühovnik; ka bi čüli reč božo v slovenskom jeziki, da bi Vaše zapüščene düše potolažo. Kak lepo bi bilo za Vas i nas, če bi vsako leto poslala Slovenska krajina med Vas izseljence dühovnika v vüzemskom časi, ki bi prišeo k vsakomu izmed Vas; vido, v kakšij razmeraj živete i Vam pomagao. Vüpanjmo, da se to po letaj tüdi zgodi, kak je to že Vaša i naša *dugoletna* prošnja. Naš prevzvišeni g. škof *dr. Ivan J. Tomažič* tüdi mislijo na to, kda pravijo:

„Rad bi poudaril, da moramo tüdi v bodoče z nezmanjšano lübezniijo storiti vse, kar upravičeno od nas pričakujejo naši izseljenci. Pred kratkim sem prejel pismo pomožnega škofa pariške nadškofije, ki v imeni kardinala Verdier-jä prosi še za enoga dükovnika, ki bi prevzel düšno pastirstvo med Slovenci i Hrvati, ki bivajo okoli Pariza i dalje proti jugu. Iz tega se vidi, da še nismo oskrbeli vseh naših ljudi v duhovnem oziru. Tudi še ni rešen düšno pastirski problem (pitänje) sezonskih delavcev iz Prekmurja, ki odhajajo leto za leto v Francijo. Da se bo to i marsikaj drugega uredilo, bo potrebno mnogo žrtev, idealizma i gmotnih sredstev. Prepričan sem, da bomo tüdi to zmogli, ako se

bomo res zavedali svojih dolžnosti do izseljencev — —“ (Slovenec 1935, št. 227.)

Düše izseljencov žejajo po svojem izseljeniškom dühovniki. Naša krajina ma telko izseljencov, da upravičeno pričakujejo, da se te reči spunijo kak najprle, Letos itak pošle naša škofija *sedem* mladij düšnij pastirov iz Slovenske krajine na düšno pastirsko delo. Znano je, s kakšov lübeznijov skrbijo ravno naš prevz. g. škof za svoje izseljence. Če so le mogli, so njim poskrbeli hühovnika i leta 1934 so šli sami med nje. Zato lahko z veseljom pričakujejo tisti den, kda bo šo prvokrat med Vas dühovnik, šteroga pošlejo prevz. g. škof. Prosimo vsi Boga, Vi i mi, da bi se to že zgodilo v bližnjoj bodočnosti, ka bi kleti za vüzem meli izseljenci naše krajine že svojega izseljeniškoga dühovika —

S tem bi vezi med Vami i nami postanole močnejše. Ležej bi ostanoli verni svojimi domačimi kraji i ležej bi občüvali najdragše, ka mate — sv. vero. Ništeren i ništeren se ne bi zgübo, pozabo na stariše, ki mogoče doma v pomenkaji trpijo, pozabo na vse, ka se je dobroga v domačem kraji navčo.

Naš domači tisk Vam pa naj šče nadele ostane tak prilübleni i dragi, kak dozdaj. Naj Vam bo šče naprej v tolažbo. Ostanite njemi verni, kak je on Vam. V zadnjem časi šče po-

sebno pogostokrat piše od Vas i skoro v vsakoj številki najdete kakše pismo, napisano z Vašov trüdnov, a lübečov rokov. Domači dühovnik i tisk sta najmočnejša opora vsakomu izseljenci. Za Vas zaednok samo tisk — —

Vüzem! Vstajenje!

Znamo, da ste se vnogi izmed Vas, za te velki svetek, največji v celom cerkvenom leti, pripravili kak se za krščenika dostäja. Očistili ste si düše i On, ki je z lastnov močjov vstano, je s svojov božanskov močjov zbüdo v življenje Vaše düše, če so bile v smrtinom grehi, mrtve. Zadržili ste v düšaj preveseli glas:

„Aleluja! Vstano je On tüdi v meni!“

Kakšo srečo, nepopisno blaženstvo občütijo düše v takšem čistom stanji. Teško breme tujine postane ležejše, srce-osamleno i zapüščeno od sveta — veselejše, svet lepši. V takšij srečnij trenutkaj se veseli s Vami tüdi domovina — Vam tak draga i nepozabna. Vnoge nam je že tujina vzela, a so med Vami *vnoge zlate i čiste düše*, ki nazluk vsoj grdobiji sveta ostaneye Jezušove. — Posebno s temi se veseli na denešnja, vüzemsko nedelo Slovenska krajina.

Predragi bratje i sestre v tujini, na denešnji velki svetek od svoje drage domovine najsrčnej pozdraveni!

Delo naših banskih svetnikov.

Prošnje banskih svetnikov Klekl Jožefa, Bajlec Franca in Bačič Franca radi podpore hiralnici „Dom Sv. Frančiška“, ter preskrbe sezonskega delavstva z duhovnikom.

Kralj. banski upravi dravske banovine v Ljubljani.

Radi goste naseljenosti v Slov. krajini je prebivalstvo te Krajine že od nekdaj živelo v revščini in bedi in so zlasti žalostno usodo imeli starčki in onemogli, ki so često ob svoji nemočnosti bili popolnoma prepuščeni samo sebi. Da bi se tem najbednejšim vsaj nekoliko odpomoglo ter preskrbelo, da zadnje dni svojega življenja človeško preživijo, se je ustanovil posebni odbor za zgraditev doma za onemogle in reveže, telesno pohabljenega, t. j. za zgraditev „Doma Sv. Frančiška“.

Ta odbor je prav uspešno že začel s svojim delom, v M. Soboti obstoji že v okviru delovanja tega odbora zgradba, v kateri dobiva poceni stanovanje nekaj revnih dijakinj, poleg tega je pa samo v preteklem letu 1935 ta ustanova razdelila nad 800 zastojnih obedov, nudila okrog 150 zastojnih prenočišč ter nad 1000 obedov za malenkostno ceno najrevnejšim slojem, zlasti delavcem iz Slov. krajine. To je pa samo en del delovanja te ustanove, katera ima namen zgraditi posebno hišo za onemogle odnosno hiralnico v Črensovcih, v katero svrha ima nabranega že nad 250.000 Din, ter nakupljenega nekaj premoženja v njivah in gozdovih, potrebovala bo pa še sredstev do višine 900.000 Din. Odbor ima že nekako prevideno, kje bo dobil velik del tega zneska, primanjkovalo mu pa bo okroglo 300.000 Din, vsled česar prosimo naslov, da blagovoli s tem zneskom odbor podpreti in sicer na ta način, da vstavi naslov v svoj proračun letno po 50.000 Din. Znesek 50.000 Din je namreč naslov blagovolil podeliti že pred leti in se nahaja ta vsota v banovinski hranilnici. Ker se bo to leto začelo s pripravami za zgraditev doma v Črensovcih, obenem se bodo pa izvršile tudi neke razširitve v poslopju v M. Soboti, prosimo, da blagovoli naslov odrediti, da banovinska hranilnica izplača že votirani znesek 50.000 Din že to leto, obenem pa da naslov blagovoli obenem izplačati odboru že letos tudi prvi obrok v znesku 50.000 Din, ostalo pa v zaporednih letnih obrokih tekom 4 naslednjih let.

Radi goste naseljenosti Slov. krajine in radi pomanjkanja industrije,

Predlog banskega svetnika, Klekl Jožefa, radi brisanja banovinske takse k državni dopolnilni prenosni taksi.

Gospodu Banu Dravske banovine v Ljubljani.

Ker so cerkvene in nadarbinske imovine v veliki meri skoro popolnoma pasivne, je 100% na banovinska doklada k državni dopolnilni prenosni taksi na te nepremičnine gotovo nevzdržljiva. Imeti moramo namreč pred očmi, da je cerkveno in nadarbinsko imetje zlasti v Slov. krajini silno visoko ocenjeno in je že dosedanja državna dopolnilna prenosna taksa tem imetjem v skoraj neznosno breme, zato nove obremenitve ne prenese več. Imeti moramo tudi pred očmi, da ravno župnijski uradi s najrazličnejšim uradnim delom, ki jim ga nalaga državna uprava, silno mnogo žrtvuje v te svrhe. Zato predlagam, naj bi se čl. 67. Pravilnika o banovinskih davščinah Dravske banovine spremenil v toliko, da pri nadarbinski in cerkveni imovini lahko ban na prošnjo strank to takso popolnoma briše, če so podani opravičeni razlogi, zlasti če stranke dokažejo, da so taka imetja že dosedaj pasivna.

V Ljubljani dne 22. februarja 1936.

Francozi se čemerijo.

Zavolo Hitlerovoga stopaja, da je svojo nemško vojsko postavilo na francosko i belgijsko mejo, so se Francozi silno razburili. V začetki je izgledalo, da bo med Francijom i Nemčijom sploj prišlo do bojne, tak je Hitlerovo delo svadilo Francoze, zdaj se je pa pomali že vse pomirilo. Francozi do morali to, ka se je zgodilo, lepo mirno požreti, Nemci sami pa od toga tudi nikaj nemajo. Nemci majo doma čiduže menje krüha i čiduže več nevol, zato je pa Hitler prisiljen kakše parade delati, da tak ljudstvo konči nikelko časa pozabi na lakoto. V vsej državi najprej, gde vlada diktatura, mislijo, da se lakota i nevolja najlezaj odpravi z najrazličnejšimi paradami.

Odkrita reč naročnikov Novin.

V nekoj cerkvi Slov. Krajine se je zgodilo, da je preč. g. predgar iz predganice gučao proti Novinam i priporočac Slov. Gospodara. Celo dvakrat ga je priporočao iz predganice. To se je pred kratkim zgodilo. Neki njegov vernik je stopo pred gospoda predgara za nekaj časa po toj predgi i njemi je ete reči povedao mirno, dostojno i z ražaljenim srcom: „Prečastiti gospod, ka mate vi z našimi kršćanskimi Novinami? Zakaj se borite proti njim, ki so naš list? Zakaj priporočate samo Slov. Gospodara, zakaj ne tudi vaš kršćanski list, Novine? To je velika krivica. Če bi gospodje duhovniki prek na Štajari širili tak naše Novine kak vi širite pri nas Slov. Gospodara, ne bi vam reči pravili. Zdaj vam pa to zamerimo“.

Reči, štere je povedalo razžaljeno srce sina Slovenske krajine, mi vsi naročniki razmimo. Od strani uredništva ali uprave Novin nikdar ne dobo te junak najmenšega navodila, da bi to istinsko pritožbo povedao — to smo se osvedočili, — a prav jo je povedao i dužen jo je bio povedati. Mi jo tudi jasno povemo po svojoj dužnosti. Stavimo mi tu edno pitanje i dajmo na nje pravičen, miren odgovor. Pravimo, ka bi se zgodilo prek na Štajari, ka bi en duhovnikjšo na predganico i

bi ž nje svojim vernikom šifao Slov. Gospodara, priporočao pa samo naše Novine. Odkrito povejte, jeli njemi ne bi toga zamerili verniki? Jeli njemi ne bi toga zamerili duhovniki? Jeli ne bi Slov. Gospodar zamero uredništvu i upravi Novin za to agitacijo, štera domači list izpodrivava i svojega tu razširjava? Vsi bi zamerili i po pravici bi zamerili. Slov. Gospodar ma neprecenlive zasluge za Štajarsko i nieden kršćanski list, če šče ostati kršćanski, se na Štajari ne de proti njemi borio, dokeč ostane Slov. Gosp. kršćanski list. Vsaki kršćanski list bo samo to želo, naj se ga poleg Slov. Gospodara tudi priporoča, nikdar pa ne, naj

se ž njim Slov. Gospodar izpodrine. Ista mera vala i mora valati tudi za Slov. Krajino. Za Slov. Krajino so Novine gotove iste neprecenlive vrednosti, pa še vekše, kak je Slov. Gospodar za Štajarsko. Zato pa upravičeno i ogorčeno zamerimo, ka se v ništernih mestaj samo Slov. Gospodara priporoča, ne pa tudi Novine. Zamerimo, da Slov. Gospodara uprava i uredništvo sili v prvoy vrsti svoj list v Slov. Krajino, ne pa da bi spunila svojo dužnost i ga samo poleg Novin pripravčala. Zamerimo, da se dela namena na to, naj Novine zaspijo, ka te ne bi mela prilike Slov. Krajina, da bi svoje nevole potožila i svoje pravice zahtevala. Zamerimo, da Slov. Gospo-

dar sprejema vnoge notice iz Slov. Krajine, štere žalijo naš kršćansko misleči narod i njegove voditele, gda celo hvali ljudi, ki so delali krivic nebroj i bili veri sovražni.

Zamerimo, da se v mariborskom seminišči neštteri naši bogoslovci regrutirajo v tabor proti Novinam i s tem pred našim narodom zapečatijo kak njegovi sovražniki. Zamerimo to tembole, ar ta delitev je v škodo duhovniške časti, na štere sprejem se pripravljajo.

Zamerimo na zadnje to najbolje, da se z borbov proti Novinam pokrivajo vnoji greehi, štteri bi zaslužili pokoro i to vročo, nikdar pa pokrivala.

Razžaljeni naročniki Novin iz vseh krajov.

Politični ocvirki.

Pošteni kmečki volilec. Kmečki volilec: Gospod poslanec, naj bodo tak smileni, krava si je nogo potrla, naj jo kupijo, da nemo tak preveč kvaren.

Gospod poslanec: Poberi se cotaš, ti si volo mojega nasprotnika, Kovača, naj ti on pomaga v nevoli.

Kmečki volilec: Vej pa naj ne gučijo tak gospod poslanec, to je ne istina, jez sam nigdar ne volo Kovača.

Gospod poslanec: Včas poglednemo, koga si volo. (Nato si da prinesiti spise, gde so bili zapisani vsi njegovi volilci i med njimi najde tudi ime toga kmečkoga volilca, šteromi si je krava nogo potrla. Potom pa pravi kmečkomi volilci:) Reč cotaš nazaj vzemem, zato, ka si ti tudi mene volo. Krave pa nemrem kupiti, zato, ka pri takšoj kravi nikšega dobička nemam. Z Bogom!

Kmečki volilec: Znajo gospod poslanec, istina je tak, ka sam vas tudi ne volo, pa ne vem, što jc moje ime

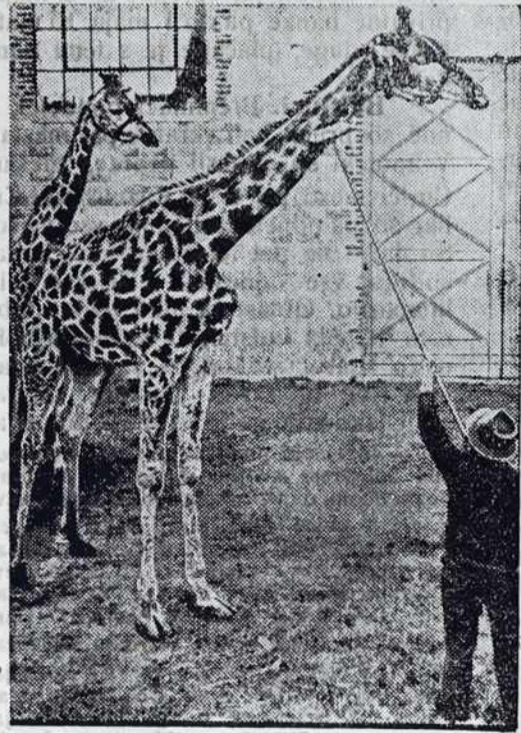
ta notri zapisao, pa se tudi niti ednoj mojoj kravi ihvala dobromi Bogi ne potrla noga, prišao sam samo zato k vam, da bi na svoje oči vido i na svoja vüha čuo vaše velke dobrote za nas volilce, či že za druge ne.

Zlati časi za našega kmeta. Zdaj, gda se je cena živini že nikelko popravila, so si ništteri naši dobri gospodje zmislili, da morajo zdaj hitro pomagati našemi kmeti. Znajšli so se g. Benko s svojov „Murskov krajinov“, bivšiva banskiva svetnika: notar Koder i markišavski kühar i nekš Budin, štteri je brez službe prišao v našo krajino srečo iskat. Vsi tej gospodje bodo zdaj skupno pomagali našemi kmeti i delali na to, da se cena živini zdigne. Po pravila za svojo kompanijo so šli k našim sosidnim Zagorcom, zato bodo prišli za našega kmeta zdaj istinski, pravi zlati časi. Da ne pozabimo, si dobro zapomnimo imena: Benko, Koder, Budin, Kühar ali kratko: B. K. B. K.

Austrija vpelala redno vojaško službo.

Po končanoj svetovnoj bojni sta Austrija i Vogrska po določbaj saintgermanske mirovne pogodbe ne smeli meti redne vekše vojske, nego samo telko vojaštva, kelko je potrebno za držanje reda i mira v državi. Zdaj je pa Austrija na lastno roko vpelala redno vojaško službo i bodo tam

rovnotak vsi sposobni moški dužni služiti vojaščino kak pri nas. Austrijski kancler dr. Šušnik je omeno, da je Austrija bila prisiljena to včiniti, zato ka Hitler čiduže bole pritiska na Austrijo i se mora Austrija sama pred njim braniti.



Dvorjenik vžamerikanskom zverinjek pere šinjek žirafi.

vlada v Slov. krajini silno pomanjkanje in beda i velika brezposelnost. Prebivalstvo je prisiljeno hoditi v veliki meri v južne dele naše Kraljevine, ter v tujino kot sezonsko poljsko delavstvo. Ti naši ljudje so tako v naši državi, kakor zlasti v Franciji, kjer so raztreseni po celi državi, v moralnem oziru silno zapuščeni. Zato vljudno prosimo naslov, da blagovoli dati podporo in omogočiti, da to naše delavstvo vsako leto redno obiše en duhovnik v naši državi, zlasti na državnih imetjih v Belju in en duhovnik v Franciji, da se tako obdržijo stiki s tem našim ljudstvom, ter da se prepreči prevelika demoralizacija naših ljudi.



